UZNESENIE
Výboru pre rodovú rovnosť

č. 54
z 20. mája 2014

k návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jána Figeľa, Pavla Hrušovského, Bélu Bugára, Richarda Vašečku, Jozefa Mikuša a ďalších na vydanie ústavného zákona, ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (parlamentná tlač 891) , k návrhu poslancov Pavla Pašku a Pavla Hrušovského na vydanie ústavného zákona, ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (parlamentná tlač č. 921) a k Uzneseniu č. 106, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre sociálne veci z 13. mája 2014

číslo materiálu: 10705/2014-M_SSV
predkladateľky: Adriana Mesochoritisová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť; Jarmila Filadelfiová, členka Výboru pre rodovú rovnosť; Šarlota Pufflerová, členka Výboru pre rodovú rovnosť; Barbora Burajová, členka Výboru pre rodovú rovnosť; Jana Jablonická Zezulová, členka Výboru pre rodovú rovnosť; Zuzana Magurová, členka Výboru pre rodovú rovnosť.

Výbor pre rodovú rovnosť

A. vyjadruje

A.1. hlboké znepokojenie nad predloženými poslaneckými návrhmi (parlamentná tlač č. 891 a č. 921), spočívajúcimi v ústavnom zakotvení a definovaní manželstva ako jedinečného zväzku jedného muža a jednej ženy, ktoré má SR všestranne chrániť a napomáhať jeho dobru a Uzneseniu č. 106, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre sociálne veci z 13. mája 2014, ktorého súčasťou je pozmeňujúci návrh v znení: V čl. I návrhu sa v čl. 41, ods. 1 za prvú vetu vkladá nová druhá veta, ktorá znie: „Práva a povinnosti vyplývajúce z manželstva nie je možné založiť inak.“

B. upozorňuje Radu vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a vládu SR na negatívne dopady týchto návrhov na plné uplatňovania ľudských práv v SR, a to najmä

B.1. upozorňuje, že takáto právna úprava by mohla znamenať vážne ohrozenie ľudských práv žien, najmä tých, ktoré žijú alebo žili v partnerských zväzkoch nezaložených manželstvom, nakoľko by neumožnila zákonnú úpravu niektorých osobných a majetkových vzťahov vznikajúcich v týchto zväzkoch;

B.2. v súvislosti s bodom B.1 zároveň upozorňuje, že takáto právna úprava by mohla ženy nepriamo nútiť vstupovať do manželstva ako jedinej formy inštitucionalizovaného partnerského spolužitia, čo je v rozpore s prijatými záväzkami SR v oblasti ľudských práv žien, najmä v rozpore s Dohovorom o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien;

B.3. upozorňuje na fakt, že takáto právna úprava by znamenala ohrozenie práv párov rovnakého pohlavia a nezosobášených párov, čo je zároveň v rozpore s vládnym zámerom rekodifikácie občianskeho zákonníka v zmysle posilnenia práv nezosobášených párov;

B.4. upozorňuje na riziko právnej neistoty, ktorým budú vystavené nezosobášené páry a všetky ostatné formy rodín, ktoré nespadajú do navrhovanej definície manželstva;

B.5. upozorňuje, že navrhovaná ústavná definícia manželstva ako jedinečného zväzku nie je v súlade s jednou zo základných zásad Zákona o rodine: „Spoločnosť všetky formy rodiny všestranne chráni“ a ani v súlade s medzinárodnými štandardami ľudských práv, ktoré sú založené na uznaní čo najširších foriem rodín bez toho, aby ktorákoľvek z nich bola preferovaná;

B.6. upozorňuje, že navrhovaná ústavná definícia môže ohroziť už existujúce a dlhodobo uplatňované rodinné politiky štátu vzťahujúce sa napr. na ochranu slobodných matiek a otcov, rozvedených matiek a otcov a deti žijúce v týchto zväzkoch;

B.7. upozorňuje, že navrhovaná ústavná definícia môže ohroziť najlepší záujem deti, žijúcich v jednorodičovských rodinách alebo s nezosobášenými rodičmi, čo môže byť v rozpore s článkom ústavy 41 (3): „Deti narodené v manželstve i mimo neho majú rovnaké práva.“

C. odporúča vláde SR

C.1. zaujať odmietavé stanovisko k predmetným poslaneckým návrhom;

C.2. podporovať vytváranie právnych predpisov, politík a praxí, ktoré prispejú k uznaniu a vytváraniu podpory rôznych rodinných foriem v súlade s s medzinárodnými štandardami ľudských práv;

D. vyzýva poslancov a poslankyne NR SR

D.1. neschváliť navrhované poslanecké návrhy zmeny Ústavy SR a zdržať sa všetkých krokov, ktoré smerujúcich k legislatívnemu obmedzovaniu osobných a majetkových práv súvisiacich s partnerským a rodinným životom;

D.2. iniciovať legislatívne a iné kroky, ktoré zabezpečia užívanie práv v osobnej aj majetkovej oblasti vrátane práva na ochranu súkromného a rodinného života všetkými osobami bez ohľadu na to, či žijú, chcú alebo môžu žiť v partnerských zväzkoch založených manželstvom;

E. ukladá predsedovi Výboru

E.1. informovať o prijatom uznesení členky a členov Národnej rady Slovenskej republiky.